

ПРЕКИДИ СТВАРНОСТИ

ФОТОГРАФИЈЕ

Александра Лековић

К Ø Ø А
П О Њ А В И Ц А

ПРЕКИДИ СТВАРНОСТИ INTERRUPTIONS OF REALITY

Александра Лековић
Aleksandra Leković

фотографије
photographs

Банатски Брестовац/Banatski Brestovac
Новембар/November 2021.

Организатори:
Дом културе „4. Октобар” и
КФФА „Поњавица“, Банатски Брестовац

Поставка изложбе:
Здравко Симијоновић

Дизајн и компјутерска припрема:
Велимир Живковић

ISBN 978-86-84963-85-9

БЕЗ СУЈЕТЕ

Базеновски гледано, фотографија представља исечак стварности, део реалног света, ухваћен кажипрстом посматрача и замрзнут у сочиву апарата, а на одређен начин настаје интеракцијом између чула вида и ума аутора и посматрача. Ти ухваћени делови стварности, према речима Сузан Сонтаг, представљају сакупљање света, који је превасходно одраз света самог аутора. Тако и серија фотографија Александре Лековић, презентована у овој публикацији, може бити схваћена кроз призму поетског исказа ауторке, као потреба комуникације кроз „дубоке посуде потребе”, „филтере страха и љутње”, кроз које суптилно провејавају „меке газе надања и неверице” – као импресије живота, сопственог, али и оног који ауторка проналази на свом фотографском путу.

Сагледавајући део њеног опуса можемо запазити да су ови радови настали спонтано, уочени и забележени у тренутку сусрета контекста (схваћеног као *mise-en-scene*) са основним референтом. У средишту њеног погледа налази се човек – у фокусу, у покрету, у пролазу, у рефлексiji, у сенци – чији формално-појавни елементи показују како уметничку, тако и филозофско-антрополошку димензију њеног рада.

Одабир црно-беле технике сугерише транспоноване садржаја у неку другу просторно-временску раван, у којој ишчезава стварност, уступајући место просторима менталних станишта. Преплитање мисли бива изражено преплитањем слика, двоструким експозицијама, фигурама и њиховим огледањем, приказом сенки које метонимијски реферишу на светло као примарно средство фотографског рада. Замрзнути тренутак видљив је као „стање између” – битисања и ишчезавања битисања, мировања и покрета, онога што је у погледу и онога што се крије иза погледа.

Простор се често испоставља као унутрашњи оквир и структурална основа за композицију слике, које летимичним сагледавањем можемо

БЕЗ СУЈЕТЕ

Храним се туђим похвалама
као да не знам
да је сујета
смрт сваког стварања

Али за мене нема опасности
моје писање
није од жеље да удовољим
не уклапам речи које се слажу
и лепо звуче

Оно је од морања
и потребе
да се некако каже
и избаци све то
што у мени кува
и претаче се...

У посудама преиспитивања
кроз филтере страха и љутње
и кроз меке газе
надања и неверице
да је ово заиста
мој живот

грубо поделити разликујући оне фотографије које су композитно одређене чврстим структурама зидова, улица, степеништа, врата, прозора и оних у којима преовладавају флуидне форме кретања бића, ствари, природе и њених елемената.

Фузија којом резултира, са једне стране потреба за уочавањем и бележењем правилности и форми које се понављају, а с друге, нестајућих трагова (Људског) присуства артикулише наведену поетску синтагму о сочиву „меких газа надања и неверице“, у коме фотографисани субјект, иако замрзнут, ретко кад бива статичан, а често је само назначен. У складу са тим, фотографије Александре Лековић сугеришу да оно што је приказано унутар оквира слике треба тражити ван рама, као и да одређене призоре можемо сагледати тек у (или путем) другом/г, оног у ком, односно, кроз који се (о)гледа. Људска фигура, манифестује се пре свега као одраз своје сенке (уместо обрнуто), последица сопственог кретања, архитектонски елемент урбаних предела, рефлексија воде или сунчеве светлости, дубока посуда предметних површина. На афективном нивоу, овај приступ говори о једном врло модерном (егзистенцијалистичком) поимању света, чија стилска средства происходе из експересионистичке уметности, баратају тропима алијенације, а иконографски се огледају управо кроз усамљену фигуру која се каткад гуши у диму цивилизације. Чешће замагљен него изоштрен, човек је представљен у форми доведеној до апстракције. Његова слика постоји независно од његовог идентитета, при чему щудски субјект тек ретко усмерава поглед директно у камеру. У овим потоњим фотографијама препознајемо дозу (ауто)иронијског хумора, при чему се кроз представљен поглед (Људског субјекта/референта) огледа и сам (поглед) аутор(а).

У естетском погледу, ауторка осцилира између урбаног приступа, сиромашне естетике и прочишћеног/редукованог израза, при чему свака од доминирајућих естетских одредница одражава и преовладавајуће стање свести и осећање света. Преплитање различитих призора унутар једног фрејма показује склоност вишедимензионалном, спектралном, сагледавању и сакупљању света, које некад стоји и наспрот онемо што ауторка сагледава као призоре визуелне и менталне јасноће. На тематском плану такође можемо препознати интересовање за оно што је маргинално, скрајнуто, уз то и крхко, ком је приступљено са нескривеном топлином и жељом да се сачувају они тренуци битисања који прете да се распукну попут мехура или нестану попут паре.

Светлосне рефлексије њеног фотографског израза постају видљиве кроз различите перспективе које управо варирају од количне светла, градећи наизменично илузију дубине, наглашавајући дводимензионалност (плошност) или тежечи ка фракталном, вишеперспективном предста-

вљању добро познатих форми. Као својеврсна аналогија њеног поетског речника, можемо рећи да је и фотографија Александре Лековић саздана на принципима искрене и једноставно срочене мисли, која спаја дубоке укореењено са меко варијабилним, једнако чврсто стојећи на небу и треперећи попут светла на земљи.

Ива Лековић

WITHOUT VANITY

According to Bazin, photography is a fragment of reality, a part of the real world, captured by the observer's index finger and frozen in the lens of the camera, and in a way it is created by the interaction between the senses of sight and the mind of the author and the observer. These captured parts of reality, according to Susan Sontag, represent collecting of the world, which is primarily a reflection of the author's own world.

Considering the part of her opus, we can notice that these works were created spontaneously, noticed and recorded at the moment of the encounter of the context (understood as *mise-en-scene*) with the basic referent. At the center of her view is a human - in focus, in movement, in passage, in reflection, in the shadows - whose formal-emergent elements show both the artistic and the philosophical-anthropological dimension of her work.

The choice of black-and-white technique suggests the transposition of content into another spatial-temporal plane, in which reality disappears, giving spaces to mental habitats. The intertwining of thoughts is expressed by the intertwining of images, double exposures, figures and their reflection, the depiction of shadows that metonymically refer to light as the primary means of photographic work. The frozen moment is visible as a "state between" - the being and disap-

WITHOUT VANITY

I feed on other people's
compliments
as if I don't know
that vanity is
the death of every creation

But there is no danger for me
my writing
it is not out of a desire to please
I don't fit the words that match
and sound nice

It's from having to
and need
to say it somehow
and throw it all out
that cooks in me
and it overflows ...

In vessels of reconsideration
through filters of fear and anger
and through soft gauze
hopes and disbeliefs
that this is indeed
my life.

pearance of being, rest and movement, what is in the view and what is hidden behind the view.

Space often turns out to be an internal frame and structural basis for the composition of an image, which we can roughly divide by a briefly look, distinguishing those photographs that are compositionally determined by solid structures of walls, streets, stairs, doors, windows and those in which fluid forms of movement of beings and things prevail, nature and its elements.

The fusion that results in, on the one hand, the need to notice and record regularities and repetitive forms, and on the other hand, the disappearing traces of (human) presence articulates the poetic phrase about the lens of "soft gauze of hope and disbelief", in which the photographed subject, although frozen, rarely static, and often only indicated. In accordance with that, the photographs of Aleksandra Leković suggest that what is shown within the frame of the picture should be sought outside the frame, as well as that certain scenes can be seen only in (or through) another, the one in which, apropos, through which it looks at. The human figure manifests itself primarily as a reflection of its shadow (instead of the other way around), a consequence of its own movement, an architectural element of urban landscapes, a reflection of water or sunlight, a deep vessel of subject surfaces. At the affective level, this approach speaks of a very modern (existentialist) conception of the world, whose stylistic means derive from expressionist art, search for the tropics of alienation, and are iconographically reflected through a lone figure who sometimes suffocates in the smoke of civilization. More often blurred than sharpened, man is presented in a form brought to abstraction.

His image exists independently of his identity, with the human subject rarely directing his gaze straight to the camera. In these latter photographs, we recognize a dose of (self) ironic humor, with the author himself being reflected through the presented view (of the human subject / referent).

Aesthetically, the author oscillates between an urban approach, poor aesthetics and refined / reduced expression, with each of the dominant aesthetic determinants reflecting both the prevailing state of consciousness and the sense of the world. The intertwining of different scenes within one frame shows a tendency to multidimensional, spectral, perceiving and collecting the world, which sometimes stands in opposition to what the author perceives as scenes of visual and mental clarity. At the thematic level, we can also recognize the interest in what is marginal, extreme, and fragile, which is approached with undisguised warmth and the desire to preserve those moments of existence that threaten to burst like a bubble or disappear like steam.

The light reflections of her photographic expression become visible through different perspectives that vary from quantitative light, alternately building the illusion of depth, emphasizing two-dimensionality (flatness) or striving for a fractal, multi-perspective representation of well-known forms.

As a kind of analogy of her poetic vocabulary, we can say that photography of Aleksandra Leković is based on the principles of sincere and simply worded thought, which combines the deep rooted with the soft variable, standing equally firmly in the sky and flickering like light on the ground.

Iva Leković

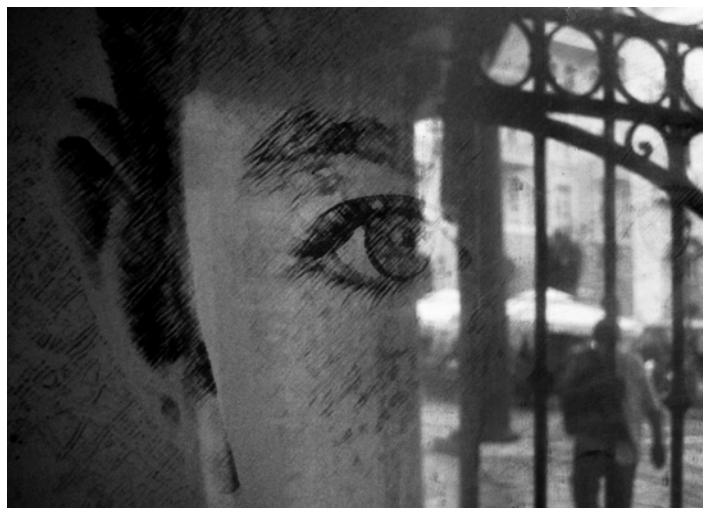

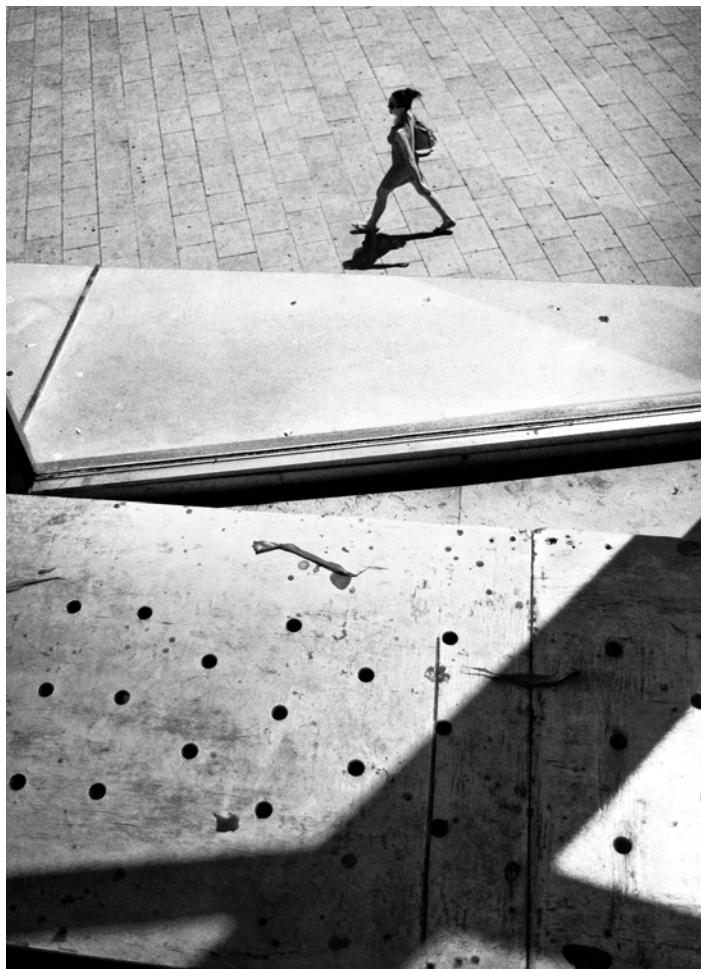

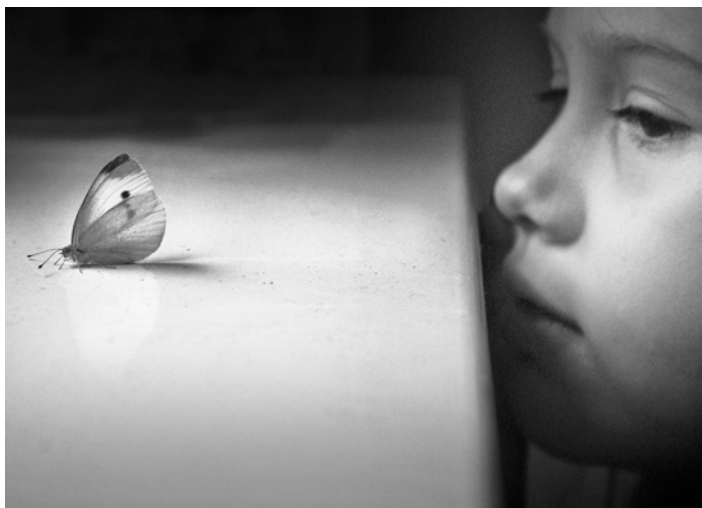

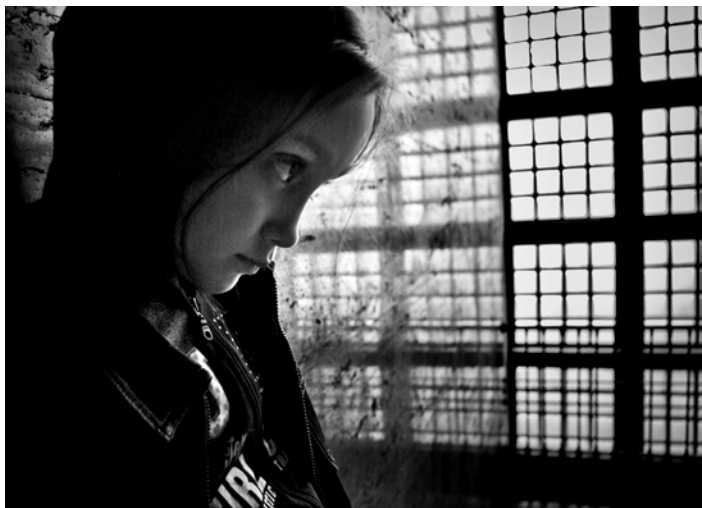

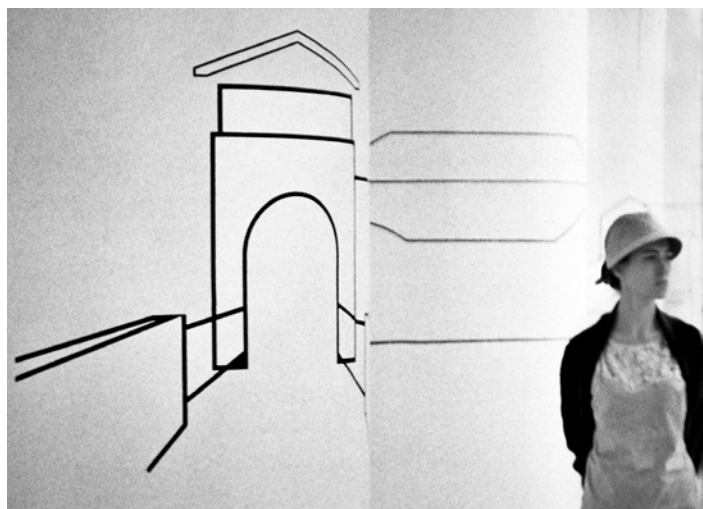

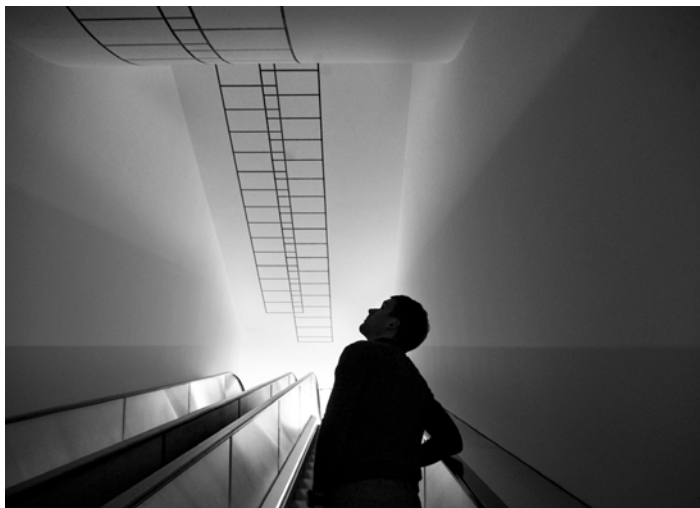

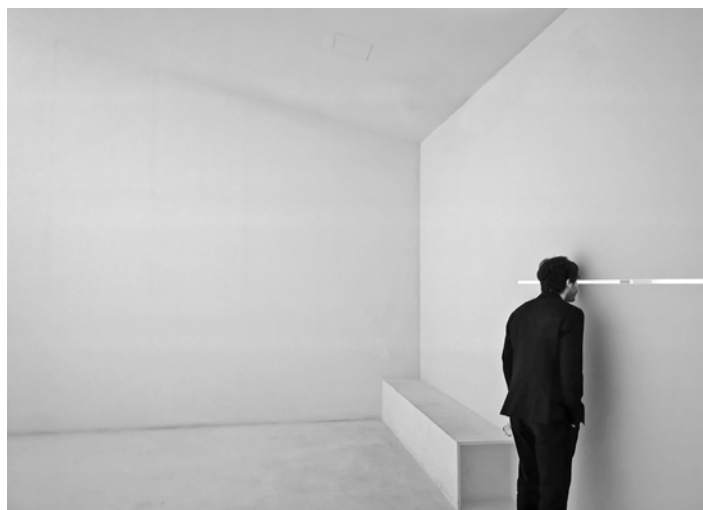

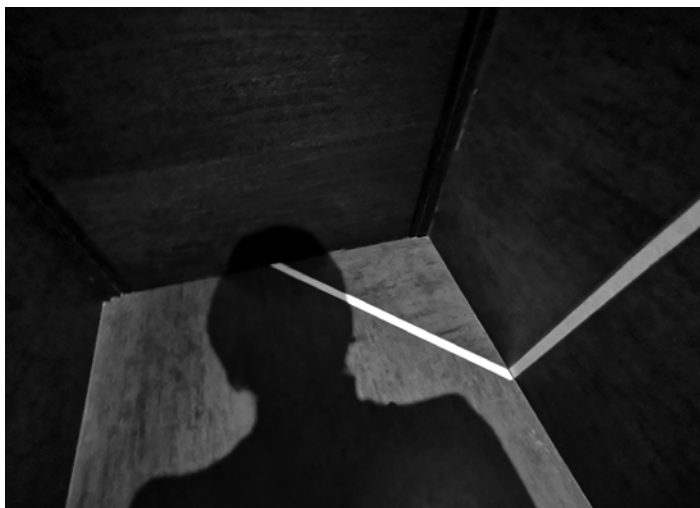

Александра Лековић

Александра Лековић (1971) се активно бави фотографијом од 2009. и од тада је учествовала на више десетина домаћих и међународних изложби, на којима су њене фотографије биле награђиване, између осталог: Првом наградом на III и IV међународном конкурс у жена фотографа Planet of Children у Украјини, 2012. и 2013; првим наградама на XIX салону Фото-минијатуре, Нови Београд и на Републичкој изложби фотографија у Београду 2016. за појединачну фотографију; Друга награда за серију фотографија на Републичкој изложби фотографија у Параћину 2017. Њени радови су објављивани у иностраним публикацијама и фотографским часописима.

Представљена је као аутор у америчком фотографском часопису Stark Magazine и у интернет издању часописа Dodho Magazine, а од 2014. године је своје радове представила на три самосталне изложбе фотографија и више групних изложби. Самосталне изложбе: Inner Space, Центар за културу Иваново, 2014; Between the Lines, Галерија Барселона, Београд, 2015; Чекање, Галерија Радио-телевизије Србије 2017. и „Други поглед“ заједничка изложба са Лековић Лазаром, Галерија Арттет Београд, 2021.

У свом раду усмерена је на документарну и концептуалну фотографију. Чланица је УЛУПУДС-а и Фото-савеза Србије.

Aleksandra Leković (1971) has been actively involved in photography since 2009. and since then she has participated in dozens of domestic and international exhibitions, where her photographs have been awarded, among others: 1st Prize at the III and IV International Women's Competition "Planet of Children" in Ukraine, 2012. and 2013.; 1st prizes at the XIX Salon of Photo-Miniatures, Novi Beograd and at the Republic Exhibition of Photographs in Belgrade in 2016. for individual photography; 2nd prize for a series of photographs at the Republic Exhibition of Photographs in Paraćin 2017. Her works have been published in foreign publications and photographic magazines.

She has been featured as an author in the American photography journal "Stark Magazine" and in the online edition of "Dodho Magazine" and since 2014 she has presented her work in three solo photo exhibitions and several group exhibitions. Solo exhibitions: "Inner Space" Ivanovo Cultural Center, 2014; "Between the Lines" Barcelona Gallery, Belgrade, 2015; "Waiting" Gallery of Radio-Television of Serbia 2017 and "Second sight" joint exhibition with Leković Lazar, Artget Gallery Belgrade, 2021.

In her work, she focuses on documentary and conceptual photography. She is a member of AAAADS (The Association of Applied Arts Artists and Designers of Serbia) and the Photo Association of Serbia.

Библиотека ХЕЛИКОН • III коло – књига 8

Ово издање објављено је поводом самосталне изложбе
Александра Лековић одржане у Банатском Брестовцу, новембра 2021.

Организатори: Дом културе „4. октобар“, и
Клуб фото и филмских аматера „Поњавица“, Банатски Брестовац

Поставка изложбе: Здравко Симијоновић

Издавач: Helicon Publishing, Панчево и
Клуб фото и филмских аматера „Поњавица“, Банатски Брестовац

За издавача: Велимир Живковић

Уредник библиотеке ХЕЛИКОН: Здравко Симијоновић

Дизајн и компјутерски прелом: Велимир Живковић

Превод: Маја Стошић

Штампа: ГРАФОМАРКЕТ, Београд

Тираж: 300

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

... Светлосне рефлексije њеној фотојграфској израза постојају видљиве кроз различите перспективе које управо варирају од количне светла, прадећи наизменично илузију дубине, наилашавајући дwoдимензионалној (плoшности) или тежећи ка фракталном, вишейерсeктивном представљању добро познатих форми. Као својеврсна аналогија њеној поезијској речника, можемо рећи да је и фотојграфија Александре Лековић саздана на принципима искрене и једноставно сачене мисли, која сјаја дубоко укорeњено са меко варијабилним, једнако чврстим стојећи на небу и трепорећи попут светла на земљи.

Ива Лековић

... The light reflections of her photographic expression become visible through different perspectives that vary from quantitative light, alternately building the illusion of depth, emphasizing two-dimensionality (flatness) or striving for a fractal, multi-perspective representation of well-known forms. As a kind of analogy of her poetic vocabulary, we can say that photography of Aleksandra Leković is based on the principles of sincere and simply worded thought, which combines the deep rooted with the soft variable, standing equally firmly in the sky and flickering like light on the ground.

Iva Leković

ISBN 978-86-84963-85-9

